

**РЕАЛИЗАЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ПРИНЦИПИ В КАДРОВАТА
ПОЛИТИКА НА УКРАИНА НА РЕГИОНАЛНО НИВО****IMPLEMENTATION OF THE EUROPEAN PRINCIPLES IN THE
PERSONNEL POLICY OF UKRAINE AT REGIONAL LEVEL**

MSc Nataliya Vladimirovna Privalova
Odessa, Ukraine

Prof. Dr. Neno Nedelchev
Technical University of Gabrovo, Bulgaria

Abstract

The paper views an analysis of the specific Ukraine practices of building management personnel reserves for public administration at district level and personnel reserves for local authorities. It also considers a selection system for these personnel, based on professional qualifications and training in a specialized district school.

This selection system excludes any political party-mindedness because in their future management activities these professionals will have to be guided by the state interest and the interest of the people living in the district or region, and to follow the policy outlined by the head of state, i.e. the President of Ukraine. This results from the very procedure – these personnel are not selected but appointed as civil servants. They are relied not only upon their patriotism but also upon their national responsibility and high morality excluding any political party bias. Whether the above mentioned principles are the European principles of selecting and training of district and local authorities will be judged by the reader of the paper.

Keywords: state personnel policy, management personnel reserves, civil servants, training of managers, public administration, local authorities.

ВЪВЕДЕНИЕ

Формулировка на проблема и анализ на изследванията. В съвременните условия на изграждане на нашата държава, когато активно текат процеси на политическа и административна реформа, сменя се характерът на управленските отношения и институтът на държавната служба в частност. Това изисква значително усъвършенстване на механизмите за реализация на кадровата политика не само на национално ниво, а, първо на регионално. С усиляване на ролята на регионите в процеса на децентрализацията на властта актуален въпрос става провеждането на действена регионална политика. На формирането и реализацията на държавната кадрова политика са посветени работите на научните работници: О. Дьомин, Г. Леликов, В. Сороко [1], В. Луговий [3], В. Князев [2, 3], Н. Нижник [4], А. Роговий [5], О. Якубовский [6, 7], В. Яцуби [8]. Значително внимание в техните работи е посветено и на кадровия резерв като механизъм на кадровата работа.

Съществен фактор във формиране и качествена реализация на регионалната политика е подбора на кадрите, подбор на такива специалисти и професионалисти, които могат да бъдат като един отбор, насочен към пълноценно изпълнение на политиката на Президента на Украйна, Правителството на Украйна, своите функции и задачи, а също предоставяне на своевременно държавно-управленски услуги на гражданите, които по различни причини се обръщат към органите на държавната власт. Затова актуален днес става въпросът за кадрово осигуряване на органите на изпълнителната власт и на местното самоуправление с високопрофесионални специалисти, в същност – мениджъри на държавно управление. Само за 2005 г. Главно управление на държавната служба в Украйна разработи 42 проекта на нормативно-правни актове, най-главния от тях е – законопроект “За държавната служба” [9, с.4]. Този документ съдържа отговори на днешните въпроси: как да се направи професионална държавната служба адаптирана към европейските норми и стандарти.

Същевременно – искам особено да подчертая, че европейският опит не може сякоп да се копира. В Украйна има доста разработки и готови собствени технологии и методи за работа с кадровия състав. В. Луговий смята, че “избраната стратегия за изграждане на общонационална система на подготовка, преподготовка и повишаване на квалификацията на кадрите отговаря на целите, принципите и приоритетите на “Болонския процес” [10, с.18].

Все пак остават проблеми. Един от тях, определен от О. Оболенский и В. Сороко, е свързан с недостатъчната способност на системата за професионално обучение на държавни служители да осигури потребността на органите на държавната власт и местното самоуправление, а също и на държавни служители в получаването на качествени и необходими образователни услуги [11, с.22]. Затова в Одеската областна държавна администрация и в Одеският областен съвет вече доста време се търси път за активизация на работа за подготовка на съответните специалисти за органи на изпълнителна власт и местното самоуправление. Едно от последните постижения стана отварянето на областно училище за кадрови резерв.

Целта на публикацията е анализ на формирането и реализацията на регионалната кадрова политика по примера на областното училище за кадрови резерв.

ИЗЛОЖЕНИЕ

В съответствие с целта за усъвършенстване на методите по подбора и работата с кадровия резерв и избягване от формализма в Одеската областна държавна администрация и в Одеския областен съвет беше разработен и утвърден статут на областното училище за кадрови резерв.

Горепосоченото изложение е разработено в съответствие с:

- Комплексна програма за подготовка на държавните служители, утвърдена с Указ на Президента на Украйна от 9 ноември 2000 г., №1212/2000;

- Положение за формиране на кадрови резерв за държавна служба, утвърден с Постановление на Министерския съвет на Украйна от 28 февруари 2001 г., №199;

- Типов порядък за формиране на кадрови резерв в органите за местно самоуправление, утвърден с Постановление на Министерския съвет на Украйна от 24 октомври 2001 г., №1386;

- Програми на кадрово осигуряване на държавните служби и Програма на работа с ръководители на държавни предприятия, организации, утвърдени с Указ на Президента на Украйна от 10 ноември 1995 г., №1035/95;

- Програми за подготовка и приобщаване на младежта към държавната служба и за служба в органите за местно самоуправление, създаване на условия за нейното професионално израстване, утвърдени с Постановление на Министерския съвет на Украйна от 10 септември 2003 г., №1444;

- Регионална програма за подготовка и приобщаване на младежта към държавната служба и служба в органите за местно самоуправление в Одеска област за 2003-2008 г.г., утвърдена с Решение на Одеския областен съвет от 24 април 2003 г., №130-XXIV;

- Програми на подготовка, преподготовка и повишаване на квалификацията на държавните служители и длъжностни лица в местното самоуправление на Одеска област за 2004-2008 г. г., утвърдена с Решение на Одеския областен съвет от 30 януари 2004 г., №388-XXIV;

- Програми за развитие на държавната служба за 2005-2010 г. г., утвърдени с Постановление на Министерския съвет на Украйна от 8 юни 2004 г., № 746.

Областно училище за резервни управленски кадри (кадрови резерв) беше създадено от Одеската областна държавна администрация (Наредба на Председателя на Одеската областна държавна администрация от 30 декември 2005 г., №781/А-2005) с цел създаване на условия за професионален ръст и израстване в службата на държавните служители и длъжностни лица в органите за местно самоуправление; съдействие на организацията за постоянно самообразование по въпроси на държавното изграждане, държавното управление, държавната служба.

Основната дейност на областното училище за кадрови резерв е насочена към реализация на държавната политика в сферата на

подготовка на кадрови резерв за държавна служба; формиране на новата генерация държавни служители; новият управленски елит на държавата и осигуряване на потребностите на органите на изпълнителната власт и органите за местно самоуправление от професионално подготвен кадрови резерв.

Организационната методическа работа на областното училище за кадрови резерв се осъществява под патронажа на областната държавна администрация и областния съвет за работа с кадрите. Координира работа на областното училище за кадрови резерв ръководителят на апарата на областната държавна администрация.

В системата на областното училище за кадрови резерв се формира мрежа от филиали на районните държавни администрации.

Основните задачи на областното училище за кадрови резерв са:

- повишаване на квалификацията и усъвършенстване на професионалните умения и навици на лица, които са включени в резерва за ръководни длъжности на структурни подразделения на областната държавна администрация и районните държавни администрации, областния съвет и районните съвети;

- формиране на умения за претворяване на ценностите на демократичната правова, социална държава и гражданското общество на новия управленски елит;

- отстояване на правата и свободите на човека и гражданина;

- държавническо мислене;

- ръководене от обществените интереси в работа си;

- отговаряне на високи морални принципи за служене на народа на Украйна.

Организацията по набиране на кадрови резерв към областното училище се осъществява от председателите на районните държавни администрации, кметовете на градове с областно значение и председателите на районни съвети, ръководители на браншови управления, ръководителя на апарата на областната държавна администрация и ръководителя на секретариата на областния съвет за длъжностите;

- председатели на районни държавни администрации;

- заместници на председатели на районни държавни администрации;

- началници на браншови управления и началници на отдели в апарата на областната държавна администрация;

- ръководители на отдели, управления на изпълнителни органи на областен, градски и районни съвети.

Съставът на слушателите в районните филиали на Областното училище се формира от председателите на районните държавни администрации от подадените от началниците на управления, отдели на районни държавни администрации, градски и районни съвети имена за длъжностите;

- ръководител на апарата;

- началници на управления;

- началници на отдели в апарата на районни държавни администрации, изпълнителни органи на градските и районни съвети.

Към обучението в Областното училище за кадрови резерв се привличат ръководители на предприятия, учреждения, организации; лица завършили висши училища, които представляват новата генерация на перспективни ръководители, по препоръка на председатели на районни държавни администрации.

В Областно училище вече четвърта година се провеждат занятия. Процесът на обучение минава по такава схема:

- Областното училище за кадрови резерв се интегрира в системата на краткосрочното обучение. Занятията се провеждат систематично в съответствие с образователно-тематичната програма не по-малко от един път през седмицата. Обучението продължава 1 година;

- образователно-тематичната програма на Областно училище ежегодно се съставя от Центъра на повишаване на квалификацията на Одеския регионален институт за държавно управление при Националната академия за държавно управление към Президента на Украйна (нататък ОРИДУ НАДУ) по предложения на областната държавна администрация, областния съвет и се съгласува от съвет по работа с кадрите.

- за преподаватели в Областно училище за кадров резерв се привличат отговорни работници от органите на изпълнителната

власт и органите за местно самоуправление на областта, най-добрите преподаватели от висшите училища на Одеса, ръководители на промишлени, селскостопански предприятия, банковски учреждения, основни мениджъри;

- в образователно-методическия процес на Областно училище, в съответствие с програмата, се предвижда използване на елементи на дистанционно обучение;

- в процеса на обучение е предвидена задължителна практика на слушателите в държавните органи на изпълнителната власт и органите за местно самоуправление;

- заключителна съставна част на образователно-методическия процес в Областното училище е изпит и защита на реферат по въпроси от усъвършенстване на дейността на местните държавни администрации и органите за местно самоуправление;

- на слушателите, които успешно завършват обучението си, се издава сертификат за повишаване на квалификацията по тематиката на постоянно действащи семинари.

Финансовото осигуряване на образователните дейности и методическите работи се осъществява в границата на средствата, които се предвиждат ежегодно в областния бюджет за изпълнение на Програмата за подготовка, преподготовка и повишаване на квалификацията на държавни служаци и длъжностни лица на местното самоуправление на Одеска област за 2004-2008 г.г. и Регионалната програма на подготовка и приобщение на младежта към държавната служба и службата в органите за местно самоуправление на Одеска област за 2003-2008 г.г. от държавния бюджет за повишаване на квалификацията на държавните служители.

Областното училище за кадров резерв функционира от 10 март 2006 г. Първото набиране на слушатели - това са 114 души от кадровия резерв на длъжности за председатели на районни държавни администрации, ръководители на браншови подразделения. Слушателите в училището днес работят като заместници на председатели на районни държавни администрации или заемат други ръководни длъжности. Лекции в Областното училище четат не само преподаватели от ОРИДУ НАДУ, и държавни служители с по-висок ранг – Председателя

на Одеската областна държавна администрация, неговите заместници. Слушателите се запознават с особеностите на регионалното развитие, основните проблеми и перспективи на социално-икономическото развитие, измененията в законодателството на Украйна, икономически въпроси и т.н.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Отчитането на определени резултати от дейността на Областно училище на кадров резерв все още е рано. Надяваме се, че то ще стане важен фактор в системата на подготовка на специалисти за държавна служба. Отваряне на училище именно за такава „специализация” е продиктувано от необходимостта за изграждане на новата кадрова политика, избягване на формални подходи в работата с кадрите. Днес от този, който е потенциален кандидат за определена длъжност в органите на изпълнителната власт и органите за местно самоуправление с вероятност утре да започне да работи, зависи успешната реализация не само на държавната вътрешна политика, а така също и на европейския курс на Украйна изобщо.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ

В Украйна мрежата от училища, лицензирани и акредитирани в образователния отрасъл “Държавно управление”, включва:

- Национална академия за държавно управление към Президента на Украйна (гр. Киев) с нейните регионални институти за държавно управление в градове Днепропетровск, Львов, Харков и Одеса;

- 9 магистратури на висши училища, които осъществяват подготовка на магистри по специалността “Държавна служба” в образователния бранш “държавно управление”:

1. Киевски национален икономически университет;

2. Днепропетровски национален университет;

3. Източноукраински университет В.Даль;

4. Национален аграрен университет;

5. Харковски национален икономически университет;

6. Тернополска академия за национално стопанство;

7. Одеска национална юридическа академия;

8. Донецки национален технически университет;

9. Ивано-Франковски национален технически университет за нефт и газ;

- 23 центъра за преподготовка и повишаване на квалификацията на работници в органите за местно самоуправление, държавни предприятия, учреждения и организации;

- 50 браншови училища за следдипломно образование.

Училищата от системата за подготовка, преподготовка и повишаване на квалификацията на държавни служители и длъжностни лица в местното самоуправление осигуряват ежегодно успешно завършване по държавна поръчка на около 1600 магистри по “Държавно управление”. От тях 830 са лица, завършили Националната академия за държавно управление, 770 лица са завършили една от горепосочени магистратури.

ЛИТЕРАТУРА

- [1] О. Дьомин., Г. Леликов, В. Сороко. Държавна кадрова политика: система на работа с кадрите на държавна служба. // Вестник на държавната служба на Украйна. – 2001. - №2. – С. 65-83.
- [2] В. Князев. Кадрово осигуряване на регионалното развитие. // Вестник УАДУ. – 2001. - №2. – Ч. 1. – С. 25-26.
- [3] В. Луговий, В. Князев, В. Куценко, Г. Литвинов. Проблеми и приоритети на усъвършенстване на

потбор, поддръжания и подготовка на кадрите за държавно управление в Украйна. // Вестник УАДУ. – 2001. - №4. – С. 5-19

- [4] Н.Р. Нижник. За взаимоотношенията на държавното управление и изпълнителната власт. // Вестник за Държавната служба на Украйна. – 2000. - №4.
- [5] А. Роговий. Кадровото осигуряване – необходимо условие за утвърждаване и развитие на държавната служба в Украйна. // 36. науч. Раб. УАДУ. – бр. 1. – К.: Изд-во УАДУ, 1998.
- [6] О.П. Якубовський. Пътища за усъвършенстване на системата за подготовка, преподготовка и повишаване на квалификация на управленските кадри / Акт. проблеми на държ. управление: Науч. сб. – бр.3. – Одеса: Истро Принт, 2000.
- [7] О.П. Якубовський. Формиране на кадровата политика в региона // Кадрова съпричастност в регионалните преобразования: Матер. Науч. – практ. конф. 18 апр. 2002 г./ За общ. ред. О.П. Якубовський. – Одеса: ОРИДУ, УАДУ, 2002. – С. 26-31.
- [8] В.Г. Яцуба. Кадрово осигуряване на държавното управление (организационно-правов аспект). – Автореферат. – К., 1998.
- [9] И. Нагребецька. Държавна служба: европейски принципи и нашите реалности // Правителствен куриер. – 2006. – 5 април – С. 4.
- [10] В. Луговий. Болонският процес и подготовка на държавно-управленските кадри. // Вестник на държавната служба на Украйна. – 2005. - №1. С. 13-19.
- [11] О. Оболенський, В. Сороко. Професионализация на държавната служба и службата в органите за местно самоуправление. // Вестник на държавната служба на Украйна. – 2005. - №1. – С. 20-27.